

ELÄINSÄTÜJÄ

HYK

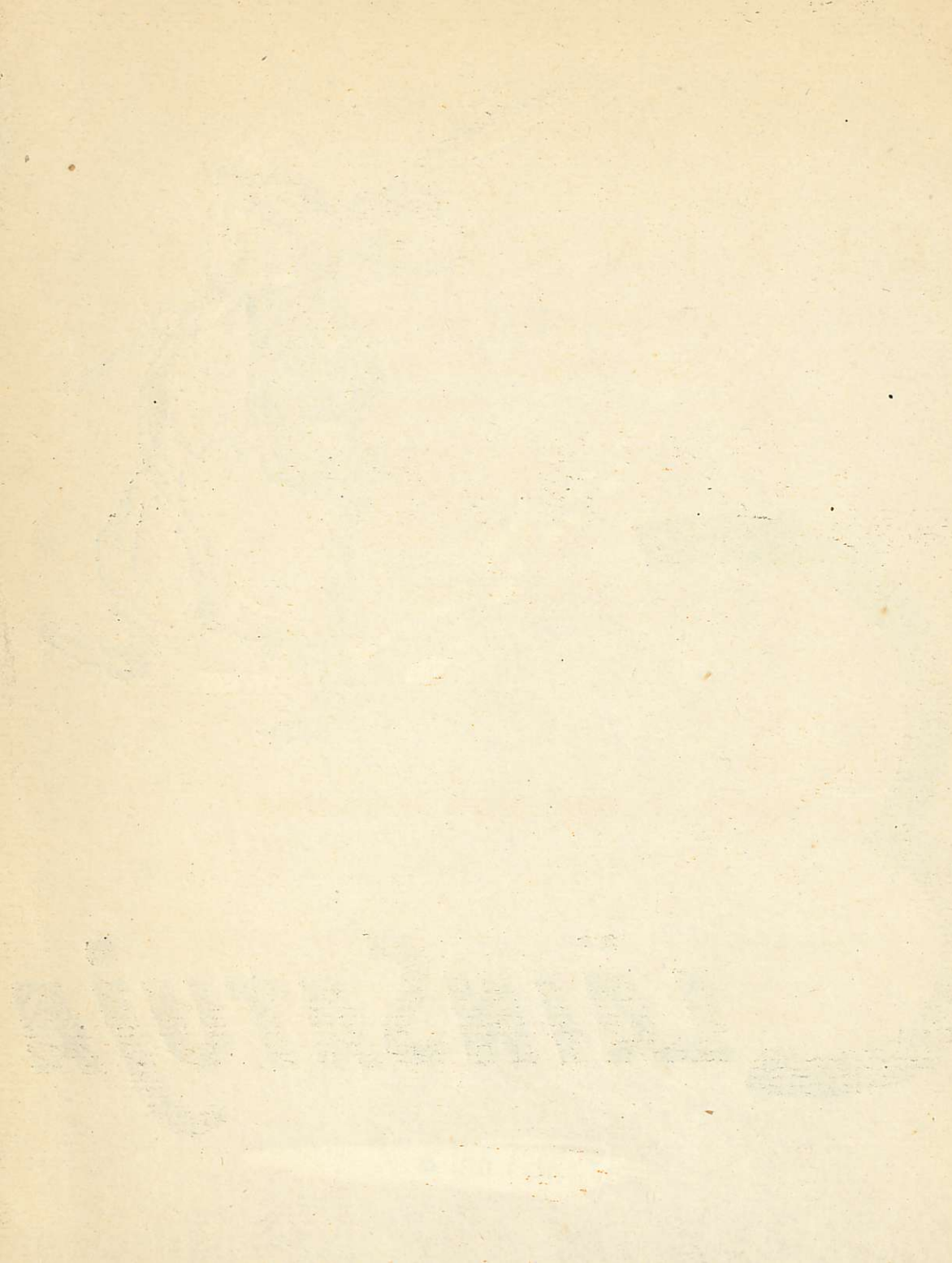

ELÄINSATUJA

- kirja -

ELÄINSATUJA PALLEROISILLE

VALTION KUSTANNUSLIIKE „KIRJA“
LENINRGAD

1935

ALA INSTATU
PALLEROISIE

**СКАЗКИ О ЖИВОТНЫХ
СБОРНИК**

Vastaava toimittaja I. Karila
Teknillinen toimittaja A. Alanen

Заказ № 1898. Формат бумаги 82 x 110
Тираж 3000 экз. „Кирья“ № 112
1,58 авт. л. Колич. знаков в листе 10.000
Сдановнаб. 21-VII-35. Подп. к печ. 19/VIII-35
Ленгорлит № 23223

Государственная типография Кирьялая
Ленинград, Харьковская ул. 9

KOULUIKÄÄ NUOREMMILLE LAPSIILLE]

ALA INSTATU
PALLEROISIE

ALA INSTATU
PALLEROISIE

Hävinneet pähkinät

Puutarhassa oli kaksikymmentäkaksi pähkinäpensasta. Kainon isoisä oli istuttanut ne, sillä hän piti paljon pähkinöistä. Nyt ne olivat jo suuria ja tuottivat joka vuosi runsaasti pähkinöitä.

Kaino, Oma ja Veli pitivät myöskin paljon pähkinöistä. He auttoivat niiden poiminnassa ja saivat itse suuren kylhollisen kukin. He olivat myöskin apuna pakkaamassa niitä laatikkoihin lähetettäväksi tädeille ja sedille.

Yhden laatikollisen isä tavallisesti talletti talveksi. Siihen valittiin kaikkein kauneimmat ja suurimmat. Laatikko kannettiin ullakkohuoneeseen. Talvi-iltoina pähkinät noudettiin illallispyöydälle.

Kerran syksyllä pähkinät olivat suurempia kuin koskaan ennen. Isä oli hyvin tyytyväinen. Hän valikoi parhaat talveksi ja Oma auttoi kantamaan niitä ullakolle.

— Älkää nyt koskeko ullakkohuoneessa oleviin pähkinöihin, — sanoi isä. — Tiedättehän, mitä varten?

— Tiedämme. Tiedämme, — vastasivat Kaino, Oma ja Veli. — I. upaamme olla niihin koskematta.

Sen enempää ei isä pähkinöitä ajatellut, kunnes hänen piti käydä noutamassa ullakkohuoneesta kengät. Hän vilkaisi pähkinälaatikkoon — ja samassa hän jäi seisomaan rypistäen otsaansa.

— Joku on käynyt näpistelemässä pähkinöitä, — tuumi hän. — Kukahan se voi olla?

Hän laskeutui alakertaan ja tapasi äidin.

— Oletko sinä ottanut talvipähkinöitä? — kysyi hän.

4 — En tietenkään, — vastasi äiti. Miksi sellaista kysyt?

— Koska niitä on suuri osa hävinnyt, — vastasi isä otsaansa rypistäen. Sitten luulen lasten tehneen sen.

— Enpä luulisi, — virkkoi äiti kuin nuhdellen. — En usko heidän koskeneen pähkinöihin ilman lupaa.

— Kutsu heidät kaikki tänne, tahdon kysyä heiltä, — virkkoi isä.

Äiti kutsui lapset puutarhasta sisään, ja he tulivat isän huoneeseen.

— Onko joku teistä ottanut ullakkohuoneesta pähkinöitä? — kysyi isä. — Oletko sinä, Kaino?

— En ole, — vastasi tyttö.

— Entä sinä, Oma?

— En minäkään.

— Miten on sinun laitasi, Veli? — tiedusteli isä edelleen.

— En minäkään ole niihin koskenut, — vastasi Veli. — Miksi noin kyselet? Onko pähkinöitä hävinnyt?

— On, suuri joukko. Hyvä. Saatte mennä. Mutta muistakaa, ettette enää koske niihin ilman lupaa.

— Kyllä muistamme, isä, — vastasivat lapset ja lähtivät pois. Mutta he olivat suruissaan, sillä he eivät olisi sallineet isän unissaankaan heitä epäilevän.

— Kukahan se näpistelijä saattaa olla? — ihmetteli Oma. — Sisäkkö aivan vihaa pähkinöitä. Ei se siis voi olla hänkään.

— Ja Maiju on ollut poissa jo toista kuukautta. Ei se ole ollut hänkään, — lisäsi Veli.

— No, sitten ei ole jäljellä muita kuin äiti ja isä, — arveli Kaino. — Kumpi se heistä lienee ollut?

— Odotetaan, häviääkö pähkinöitä vieläkin, — virkkoi Veli. — Jos niitä vieläkin katoaa, silloin meidän täytyy ryhtyä toimeen.

Seuraavalla viikolla isä pistäysi jälleen ullakolla. Pähkinöitä oli taaskin hävinnyt koko joukko. Isää ihmetytti ja suututti. Hän arveli, että varkaan täytyi olla joku lapsista.

Mutta kysyttäessä he vastasivat jokainen:

— En ole!

— Joku teistä sen täytyy olla, — tiukkasi isä. — Olen kovin pahoillani, että kukaan teistä on alentunut sellaiseen tekoon.

Kaino lähti huoneesta itkien. Hän rakasti isää suuresti. Oma ja Veli lehahtivat polttavan punaisiksi. Kohdattuaan Kainon he koettivat lohduttaa tätä.

— Älä ole milläsikään, — sanoivat he. — Näyttää kyllä siltä kuin jonkun meistä täytyisi olla varas. Mutta emme silti saa syyttää isääkään. Pyydetään, että hän panee ullakkohuoneen oven lukkoon.

He menivät isän luo ja ilmoittivat päätöksensä hänelle.

— Hyvä, — tuumi isä. Hän lukitsi oven ja pisti avaimen taskuunsa.

Mutta pähkinöitä hävisi yhä vieläkin. Isää kummastutti entistä enemmän. Eihän hän itse ollut niitä ottanut.

— Tämä todistaa, ettei kukaan meistä ole pähkinöitä näpistellyt, — sanoi Oma. Isä hymyili ja myönsi pojan olevan oikeassa. Hän oli nyt rauhallinen.

— Minä luulen, että se on noitien työtä, — sanoi Kaino. — Salitko, isä, meidän kätkeytyä yöksi ullakolle pitämään laatikkoa silmällä?

— Ei, ei, — kielsi isä nauraen. — Jos aiotte ruveta vartioimaan, saatte tehdä sen päivällä.

— Mutta eiväthän noidat päivällä liiku, — väitti Kaino. Mutta isä ei luvannut heidän jäädä yöllä vahtimaan. Lapset siis päättivät vartioida päivällä.

Kerran iltapuolella lapset hiipivät jännittyneinä ullakolle. He olivat lujasti päättäneet ottaa varkaan kiinni.

6 He piiloutuivat vanhaan astiakaappiin ja vetivät verhon eteen. Pitkään aikaan ei tapahtunut mitään. Kainoa alkoi jo nukkuttaa. Mutta yhtäkkiä Oma kosketti häntä.

— Hys! hys! — kuiskasi hän varoittaen. — Kuuletko mitään?

Kaino ja Veli höristivät korviaan. Aivan oikein. Jostakin kuului hiljaista räpinaa. Sitten pieni tupsahdus ja hiljaista hipsuttelua lattialla.

Nyt siis noidat tulivat! Kuinka lasten sydämet tykyttivätkään! He tähystelivät verhon läpi pitäen silmällä pähkinälaatikkoa. Ja samassa he näkivätkin varkaan.

Arvatkaa, kuka ja mikä tuo varas oli! Se oli pieni, harmaa orava, joka asui petäjässä lähellä taloa. Se oli kiivennyt talon seinävieressä kasvavan puun latvaan, pujahtanut ullakkoikkunan reiästä ullakkokamariin ja laskeutunut lattialle. Joka päivä se oli vienyt pähkinöitä varastoonsa.

— Katsos vain! — kuiskasi Kaino. — Siinähan varas onkin. Noin soma, pienoinen elukka!

Orava kuuli lasten kuiskeen astiakaapista ja höristi korviaan. Äkkiä Oma pujahti ulos astiakaapista ja sulki ikkunan. Ovi oli jo ennen pantu kiinni. Orava oli vankina.

— Noudetaanpa isä tänne, — ehdotti Kaino. — Silloin hän näkee omin silmin, kuka varas on.

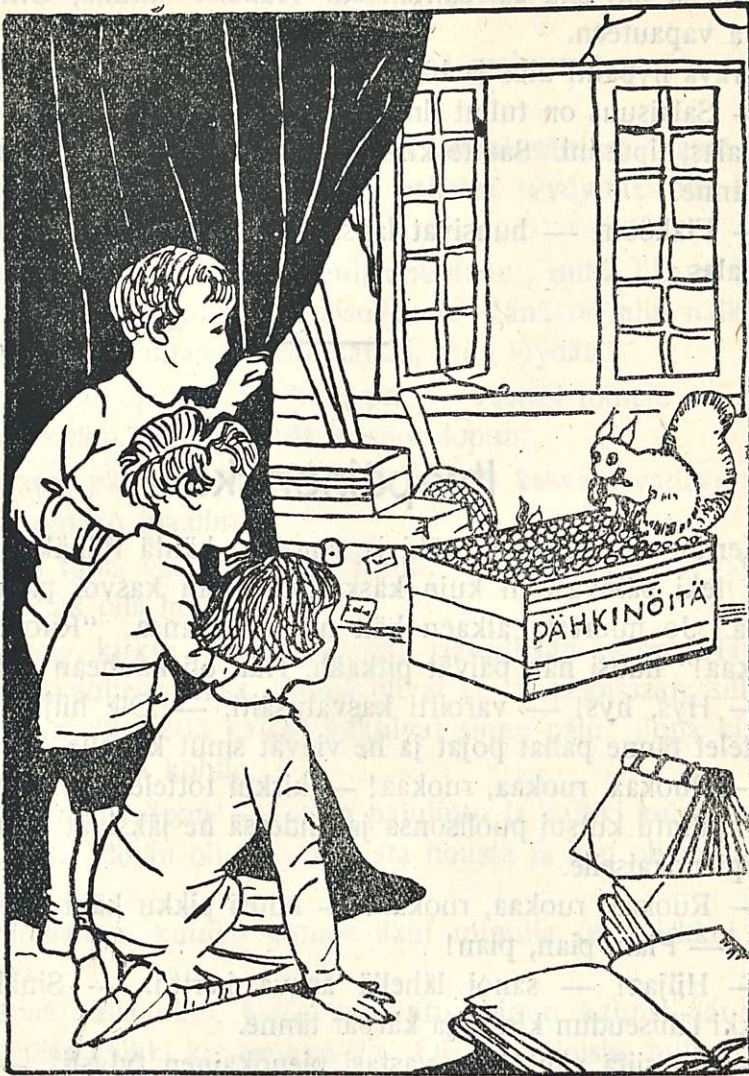
Oma raotti hiukan ovea ja huusi:

— Isä ja äiti! tulkaa tänne ullakolle! Olemme saaneet varkaan kiinni.

Isä ja äiti juoksivat kiireesti portaita ylös.

— Kas tuolla, tuolla noin! — näytti Kaino osoittaen oravaa. — Mitä, isä, sanot varkaasta?

— Hyvä, hyvä, — tuumi isä ihmeissään. — Pikkuinen oravaparka. Kuka sitä olisi voinut uskoa? Se on löytänyt pähkinävaras-

„Katsos vain, siinäähän se varas onkin!“

tomme ja piti sitä aarreaittanaan. Aukaise ikkuna, Oma, ja laske orava vapauteen.

8 Orava hypähti ulos ja hävisi puuhun.

— Salaisuus on tullut ilmi, — virkahti äiti. — Sepä hyvä. Tulkaa alas, tipuseni. Saatte kirsikkakakaakkaa teen kera palkkioksi löydöstänne.

— Eläköön! — huusivat lapset, ja sitten lähdettiin kiireen vilkkaa alas.

Itsepäinen käki

Kerran eli itsepäinen käki ja sanottiin häntä Ränäksi, koska hän aina teki päinvastoin kuin käskettiin. Hän kasvoi pajulinnun pesässä. Jo nuoresta alkaen hän näytti tapansa. "Ruokaa, ruokaa, ruokaa!" huusi hän päivät pitkään. Hän oli kauhean nälkäinen.

— Hys, hys! — varoitti kasvatusäiti. — Ole hiljaa! Sinä houkuttelet tänne pahat pojat ja he vievät sinut kissalle.

— Ruokaa, ruokaa, ruokaa! — kirkui tottelematon nuori käki.

Pajulintu kutsui puolionsa ja yhdessä he läksivät etsimään toukia pienokaiselle.

— Ruokaa, ruokaa, ruokaa! — huusi pikku käki entistä kovemmin. — Pian, pian, pian!

— Hiljaa! — sanoi lähellä asuva kerttu. — Sinähän kutsut kaikki lähiseudun kissat ja kärpät tänne.

— En siitä välitä! — vastasi pienokainen tylästi. — Pian ruokaa, ruokaa, ruokaa!

Mitä suuremmaksi Ränä kasvoi, sitä äänekkäämmäksi hän kävi ja sitä huonommin hän käyttäytyi. Pahinta oli, että kukaan ei us-

kaltanut nokkaista häntä ja kurittaa. Hän oli niin iso, että hän nokkasi paljon kovemmin takaisin.

Pian hän kasvoi niin isoksi, ettei enää mahtunut pesään. Hänen täytyi ryömiä ulos ja istuutua oksalle.

Hän oli paljon suurempi kuin hänen kasvatusäitinsä. Tämä ja hänen puolisonsa laihtuivat luuksi ja nahaksi tyydyttyessään Ränän suunnatonta ruokahalua.

— Olenpa tosiaankin, ukkoseni, unohtanut, miltä lihava toukka maistuu, — sanoi pajulintu puolisollessa. Ränä on niin nälkäinen, että minun täytyy antaa hänelle kaikki, mitä löydän.

— Hän ei ole ollenkaan kiltti lapsi, — vastasi toinen. — Muista sanani, tyyppiköni, hän saa vielä huonon lopun.

Seuraavana päivänä Ränä tahtoi päästä kasvatusvanhempiansa kanssa katsomaan maailmaa.

— Et voi tulla, vastasivat pajulinnut. — Sinun täytyy pysyä kotona ja koettaa olla hiljaa.

— En pysy, kirkui Ränä. Eikä hän jäänytkään kotiin. Hän seurasi kasvatusvanhempiansa. Nämä olivat kovin peloissaan, sillä hän piti sellaista melua, että kaikki vilkuivat sinne päin. Jopa kissakin hiipi matalana heitä kohti.

— Lentoon! Lentoon! — huusi pajulintu ja kaikki kolme kohoutuivat ilmaan. Ränän oli vaikeanlaista nousta ja hän oli joutua kissan saaliiksi.

— Kuulkaahan, kuinka kaunis ääni minulla on, virkkoi Ränä kehuskellen.

— Kaunis tosiaankin, torui pajulintu. Sinun kaunis äänesi oli saattaa meidät kaikki kissan kynsiin. Olemme iloisia, milloin osaat oikein kukkua, etkä käy tuolla tavalla.

Kun Ränä oli kolmea kertaa suurempi kasvatusäitiänsä, lensi hän tiehensä. Hän ei tahtonut enää olla moitittavana, niinkuin hän sanoi.

Hän lensi lehtoon. Siellä hän sai herkutella, sillä sadoittain toukkia mateli puiden lehdillä.

— Tämä on paljon hauskempaa kuin odottaa, milloin ruoka tuodaan, sanoi hän itseksensä.

Lehdossa hän tapasi toisia käenpoikasia. Hauska oli näiden kanssa metsästellä puissa. Suurin oli johtajana ja hän sanoi, mitä tuli tehdä.

Mutta Ränä ei kauan antanut itseänsä neuvoa.

— En voi olla seurassanne, sanoi hän. Menen yksikseni ja teen oman pääni mukaan.

— Älä lähde, sanoi isoin käki. — Piakkoisin lähdemme pitkälle matkalle meren yli maahan, missä on lämmintä ja lihavia toukkia runsaasti. Sinun täytyy seurata.

— Täytyykö? — tiuskasi Ränä pöyhistellen höyheniänsä vihoisaan. — Silloinpa juuri en lähdekään. Haluan tietää, mitä vikaa tässä maassa on. Eikö täällä ole kylliksi ruokaa? Metsänväki on minun ystäviäni. Menen niiden luo, jos te lähдете ja jätätte minut.

— Mutta, Ränä, sanoi eräs käki. — Sinun täytyy, sinun täytyy tulla mukaan. Ei yksikään käki viihdy ympäri vuoden samoilla paikoilla. Kysy rastaalta ja kottaraiselta, niin tiedät.

Ränä lennähti rastasvanhuksen luo ja kysyi häneltä.

— Vai niin, — sanoi rastas. — Vai aiot sinä jäädä tänne? Kuule, kun sanon: ainoastaan vahvimmat linnut voivat kestää kylmän talven. Eikä täällä ole ruokaakaan kaikille. Ole siis järkevä ja seuraa toisia.

Ränä heilautti pyrstöänsä ja nauroi.

— Olen kyllin vahva, väitti hän. — En tiedä, minkätähden en voi jäädä tänne, jos tahdon. Ja minä jään.

Näin sanoen hän lennähti niin uhkamielisenä kuin voi. Hän kertoi toisille käille päätöksensä. Nämä aivan kauhistuivat. He olivat valmiit juuri lähtemään.

— Jää sitten, sanoivat he. Kun palaamme keväällä, tulemme sinua tapaamaan. Mutta me pelkäämme, että emme löydä sinua. Sinä kuolet.

— Lorua! sanoi Ränä. Kyllä minut hyvin löydätte. Kuunnelkaa vain, kun huudan erittäin kovaa: "KUKKUU! KUKKUU!" Silloin tiedätte, että se olen minä.

Seuraavana iltana kaikki nuoret käet kokoontuivat. Ei kukaan heistä ollut ennen ollut lämpimän etelän mailla. Mutta tien he kyllä tiesivät.

— Hyvästi! Hyvästi — huusivat he Ränälle ja hävisivät yöhön. Ränä ei ollut milläänkään yksin jäädessään.

— Yksin on minulle ruokaa enemmän, tuumiskeli hän. Hän söi, söi, söi, ja tuli hyvin lihavaksi ja pyyleväksi.

Hän oli hyvin huvitettu nähdessään toisten kummastelevan.

— Mitä! — huudahti koko yhdeksänjäseninen punatulkkuperhe. Nuori käki vielä tähän aikaan vuodesta täällä. Mitä hän aikoo?

Ränä ajoi heidät toruen pois.

— Hyvä isä! — huudahti Naakka-mummo kummastellen nähdessään käen lokakuussa. — Sehän on käki. Etköhän, lapsi, ole tehnyt tyhmästi, että olet tähän asti jäänyt tänne?

— Sinä itse olet tyhmä, kun vielä täällä olet, — vastasi Ränä äreänä. Minä olen maailman järkevin käki. Olen niinkin. Minä en tavan mukaan hurjastele ja matkustele. Minä alan uuden tavan.

— Niinkö luulet? — hymähti Naakka-mummo. Olet ennen pitkää kuollut. Etkö tiedä, että käet ja pääskysset ja leivoset eivät koskaan jää tänne talveksi?

Ränä ei vastannut. Hän lensi suutuksissaan pois. Tähän asti ilmat olivat vielä olleet aurinkoiset ja lämpimät. Mutta yöt jo alkoivat tuntua jotenkin kylmiltä. Hän haeskeli metsästäviään, että yhdessä olisi ollut lämpimämpi. Mutta niitä ei ollut missään.

Ränä oli hyvin kiihottunut. Päivät lyhenivät lyhenemistään ja

ilma kylmeni kylmenemistään. Hyönteisiä ja toukkia ei enää tah-tonut löytää ja käki laihtui. Ei rastas, ei kottarainen eikä punatulkku voineet auttaa häntä.

— Tuskin on ruokaa meille itsellemmekään, he sanoivat. On oma syysi, että tänne jäit.

Ränä kulki edelleen, kunnes näki pienen mökin. Hän koputti ovelle. Pallonainen — nimensä hän oli saanut siitä, että hän myys-kenteli ilmapalloja — avasi oven. Mökki oli hänen.

-- Hyvänen aika! — päivitteli hän. — Mitä sinä täältä tahdot? Nucri käki tähän vuoden aikaan.

— Voitko ottaa minut luoksesi ja ruokkia minua? kysyi Ränä. On niin kylmä enkä löydä enää ruokaa.

— Minkä tähden minä ruokkisin sinua? kummasteli Pallonainen.

— Osaatko sinä tehdä mitään ruokasi edestä?

— En paljoa osaa, vastasi Ränä. Mutta eihän se tule kysymykseen, eihän?

— Hupsu eläin! kivahti Pallonainen ja sulki oven hänen nenänsä edestä.

Ränä sai sellaisen töytäyksen, että tuupertui nurin.

— Voi minua poloista! — sanoi hän ylös noustuaan. He kaikki näyttävät olevan tylyjä minua kohtaan. Menen muuanne.

Hän lensi ilman halki, kunnes saapui sievän puutarhassa sijaitsevan huvilamaisen rakennuksen luo. Hän laskeutui maahan ja koputti ovelle. Värikkäästi puettu heitukka tuli avaamaan.

— Pyydän, — alkoi Ränä.

— Ole hyvä ja mene keittiön ovesta, — sanoi heitukka katsoen nenänsä pitkin Ränää. Tämä tuskin tahtoi uskoa korviaan. Mutta hän meni sittenkin.

Siellä hän kohtasi pääkeittäjän. Tämä hääräili kovasti.

— No niin, no niin, sanoi hän. — Mitä sinä tahdot?

— Pyydän huolehtimaan minusta talven ajan, — sanoi Ränä.

Pääkeittäjä katsoa tuijotti eikä ollut uskoa silmiään.

— Ha ha ha, hi hi hi! — nauroi hän. — Hauskaa pilaa! Hei veikot, tulkaa katsomaan käkeä, joka pyytää meitä rupeamaan lapsenhoitajiksi.

Toiset tulivat ja alkoivat nauraa.

— Teen työtä, jos vaaditte, — sanoi Ränä.

— Hyvä! vastasi pääkeittäjä pyyhkien naurun nostamat kyynleet silmistään. “Tarvitsemme astioiden pesijää. Osaatko pestä?”

— En, — vastasi Ränä.

— Osaatko sinä kuoria perunoita? — kysyi keittäjä.

— En, — vastasi Ränä.

— Minkätähden sitten et ole mennyt toisten käkien kanssa etelään? — kysyi pääkeittäjä kiusaantuneena. — Etkö tiedä, että niin lintujen kuin toistenkin tulee itse ansaita elatuksensa. Luulen, että olit olevinasi liian viisas myöntymään toisten käkien ehdotukseen.

— Niin olin, — myönsi Ränä. — Mutta minä en tiennyt.

— Se ei ole puolustus, — sanoi keittäjä. — Olet ollut hupsu ja itsepäinen ja nyt saat kärsiä sentähden. Mene matkaasi!

Hän sulki oven ja Ränä jäi ulkopuolelle. Ränä läksi hyvin alakuloisena. Hän toivoi ja toivoi, että olisi ollut lämpimissä maissa ja saanut syödä ystäviensä seurassa lihavia toukkia kaiket päivät.

Hän kävi siellä. Hän kävi täällä. Hän pyysi, että hänestä huolehditaisiin talven aikana. Mutta kukaan ei kuullut häntä. Jokainen vaati, että hänen olisi tullut korvata ruokinta työllä. Mutta Ränä parka ei osannut mitään.

Hän kärsi nälkää. Hän laihtui niin, että hänestä ei ollut enää paljon muuta jäljellä kuin kimppu höyheniä ja laulu: “Kukkuu! Kukkuu!” Häntä väsytti ja hitaasti hän lenteli maan toisesta äärestä toiseen.

Aivan maan laidassa hän huomasi soman pikku kaupan. Ränä lensi lähelle ja kuuli sisältä kummallista nakutusta:

— Tik-tak tik-tak tik-tak tik-tak, — kuului huoneesta. Ovi oli avoinna ja Ränä lensi huoneeseen.

Se oli kellosepän työpaja. Siellä olivat seinät täynnä kelloja. Niitä tikitti laudakoilla, pöydillä ja joka paikassa. Ränä ihmetteli. Hän ei vielä eläessään ollut nähnyt niin paljon kelloja.

Kelloseppä, vanha, pitkäpartainen mies suuret silmälasit päässä, istui työpöytänsä ääressä. Lasiensa yli hän tähysteli Ränää.

— Mitä sinä, pikku lintu, tahdot? — kysyi hän.

Hänen äänensä kuului ystävälliseltä ja Ränä lennähti pöydälle.

— Olen hupsu, itsepäinen pikku käki, — sanoi hän. — Luulin tehneeni viisaasti jäädessäni tänne toisten lähtiessä pois. Nyt minulla ei ole ruokaa, eikä kukaan välitä minusta. Minun on kylmä ja nälkä.

— Voisit kyllä jäädä tänne, jos minulla olisi, mihin panen sinut, — sanoi kelloseppä.

— Pankaa minut kelloon tai mihin tahansa! — ehdotti Ränä.

— Se oli mainio ajatus, — sanoi kelloseppä. — Teen sinua varten pikku majan kelloon, jota paraikaa valmistan. Siellä sinä voit oleskella.

Ja niin hän valmisti pienen majan juuri kellontaulun yläpuolelle. Saatuaan kellon valmiiksi ripusti hän sen seinälle, aukaisi sievän oven ja kehoitti Ränää lennähtämään sisään.

Sinne Ränä meni ja kelloseppä sulki oven. Vähän ajan päästä hän aukaisi sen.

— Olen hyvin hajamielinen, — sanoi hän. — Saatan pian unohtaa, että sinä olet siellä. Etkö halua avata ovea ja kukkua joka tunnin kuluttua? Silloin minä kuulen ja ruokin sinua.

Kun siis kello tuli neljä, aukaisi Ränä oven ja kukahti neljästi. Kelloseppä kuuli äänen, muisti käen ja syötti häntä. Viiden aikana Ränä kukkui viidesti ja sai taas ruokaa. Niin kävi ympäri vuorokauden, sillä kelloseppä ei nukkunut.

Kellossa Ränä eli monta, monta päivää. Hänellä oli lämmintä ja ruokaa kyllähti. Hän oppi pian tunnit niin hyvin, että kelloseppä asetti toiset kellot hänen kukuntansa mukaan. Ränä oli tästä hyvin ylpeä.

Eräänä päivänä kelloseppä läksi ulos ja jätti kauppansa siksi aikaa puotipojan huostaan. Juuri kahdenoista aikana silloin tuli ostaja. Ränä aukaisi oven ja huusi kukkuuta kaksitoista kertaa. Ostajan silmät levenivät hämmästyksestä.

— Siinähan on kello, joka kukkuu lyönnin asemesta, sanoi hän.
— Sen minä ostan.

Kello myytiin ja käärittiin paperiin. Niin Ränä parka vietiin pois meidän maahamme ja ripustettiin lastenkamarin seinälle.

Oi, kuinka lapset ihastuivat, kun käki avasi ovet ja huusi "Kukkuu! Kukkuu! Kukkuu!"

Keväällä toiset käet palasivat ja alkoivat etsiä Ränää.

Mutta missään eivät he nähneet häntä. Kerran eräs rohkea käki lennähti lastenkamariin. Silloin juuri aukeni kellon pikku ovi ja pieni, kuihtunut käki tuli näkösälle ja huusi: "Kukkuu! Kukkuu! Kukkuu!"

— Se on Ränä! Se on Ränä, — huusi käki ja lennähti ulos kertomaan toisille. Silloin kaikki tulivat lastenkamariin ja katselivat laihtunutta Ränää. Painunein päin ja murheellisin mielin he häntä tähyilivät.

Jos joskus oli tottelematon pikku lintu, joka luuli itseänsä muita viisaammaksi, kertoivat he tämän surullisen tarinan hänelle varoitukseksi.

Kerrotaan Ränän vieläkin olevan jossakin kukkukellosa. Kun ensi kerran kuulet käen kukkuvan kellosa, astu lähemmä ja tarkasta, onko se oikea käki. Jos se on sellainen, silloin olet löytänyt Ränän.

Kuinka apina Pikkukäsi petkutti virtahepo Rärän

Siihen aikaan, kun vielä banaaneja oli vähän ja apinoita paljon, eleli Viuhu-virran rannoilla apina Pikkukäsi. Hänellä oli monta banaanikasvia. Hän oli niistä hyvin ylpeä! Varsinkin hän piti niistä, jotka antoivat maukkaimmat banaanit koko Viuhu-virran tienoilla.

Virrassa eleli koko seudun kuningas, virtahepo Rärä. Hän oli kauhean iso. Sanottiin, että hän olisi voinut ottaa suuhunsa samalla kertaa kuusi apinaa eikä se sittenkään vielä olisi tullut täyteen. Hän oli myöskin hyvin ahne. Erittäinkin hän piti Viuhu-virran rannoilla kasvavista banaaneista.

Seudulla asui muitakin apinoita, jotka pitivät banaaneista. Ja tähän vuodenaikaan, josta kerron, oli banaaneja niukalti. Varsinkin se oli ikävää virtahepo Rärästä, sillä hän halusi niitä sata päivässä. Erityisesti hän piti Pikkukäden nuorissa kasveissa kasvavista.

Rärä päätti hankkia banaaneja Pikkukäden puutarhasta. Hän kutsui luoksensa viheriät papukaijat ja käski heidän noutaa salaa kaikki Pikkukäden banaanit hämärän tultua.

— Me tottelemme, oi kuningas! — sanoivat viheriät papukaijat ja läksivät banaaneja noutamaan.

Mutta Pikkukäsi pelkäsi kovin, että hänen banaanejaan varastettaisiin. Sen vuoksi hän vietti yöt läheisessä puussa.

Viheriät papukaijat tiesivät tämän. Siksi he neuvottelivat, miten he voisivat ottaa banaanit hänen tietämättään. Päätettiin, että yhden tuli lähteä Pikkukäden luo ja pyytää häntä menemään katsomaan veljeänsä, joka oli sairaana ja avun tarpeessa.

Papukaija Kuherro läksi Pikkukäden luo.

— Voi, Pikkukäsi! — huokasi hän “Veljesi on kovasti sairaana ja lähetti minut kutsumaan sinua luoksesi. Mene kiireesti!

Pikkukäsi ei vitkastellut. Hän rakasti veljeänsä. Mutta kun hän oli lähtenyt ja oli tullut hämärä, poimivat viheriät papukaijat jok’ikisen banaanin Pikkukäden puutarhasta ja veivät ne virtahepo Rärälle.

Suuri oli Pikkukäden suru, kun hän saapui kotiin. Kaikki hänen oivalliset banaaninsa oli varastettu eikä hän tiennyt, kuka ne oli vienyt.

Mutta pian hän sai sen tietää. Eräs viheriä papukaija kieli hänelle:

— Oi, veli Pikkukäsi! Pyydän ilmoittaa, että virtahepo käski meitä varastamaan sinun banaanisi. Mutta hän on ollut hävytön. Meille hän ei antanut mitään, vaikka me näimme vaivan. Sentähden tulit kertomaan sinulle asian.

Pikkukäsi suuttui. Hän huusi:

— Minä menen virtahepo Rärän luo ja otan banaanini pois!

Nyt tapahtui, että ruskea käärme Luikero lepäsi puun juurella ja kuuli Pikkukäden uhkauksen. Hän oli kielikello ja kertoi Rärälle, mitä Pikkukäsi oli sanonut.

— Vai niin! — tuhahti Rärä halveksivasti. Pyydän apina Pikkukättä tulemaan tänne, niin näemme, voiko hän ottaa banaaninsa takaisin.

Luikero käski Pikkukättä lähtemään Rärän luo. Pikkukäsi säikähti, sillä hän ei ollut niin rohkea kun hänen puheestaan päätäten

olisi uskonut. Mutta hänen oli noudatettava käskyä. Silloin välähti hänen mieleensä sukkela ajatus.

Hän kiiruhti puun luo, josta saadaan kumia. Sitä hän keräsi kookospähkinän kuoreen ja voiteli sitten sillä karvaisen selkensä ylt'yleensä. Kukaan ei huomannut sitä eikä hän ilmaissutkaan sitä kenellekään.

Sitten hän läksi virtahepo Rärän luo. Rärän asunto oli puoliksi vedessä, puoliksi kuivalla. Siinä oli vain yksi huone. Lattialla oli suuret kasat banaaneja. Siellä olivat Pikkukädenkin puutarhasta viedyt, ja hän eroitti ne hyvin toisista.

— Kas vain, Pikkukäsi! — huudahti Rärä virtahepo. Tule sisään juttelemaan! Olen kuullut, että epäilet minun ottaneen sinun banaanisi.

Rärän kita ammotti niin levällään, että Pikkukäsi ei uskaltanut sanoa, mitä ajatteli.

— Jos vakuutat, että et ole ottanut minun banaanejani, niin minun täytyy uskoa sinua, — vastasi Pikkukäsi kohteliaasti.

— Istuudu, — käski Rärä osoittaen lattialle. Pikkukäsi istuutui. Mutta paikat olivat banaanipinoja täynnä. Hän istuutui omasta puutarhastaan tuotua banaanipinoa vasten, niin lähelle, että banaanit koskettivat hänen kumilla siveltyä selkäänsä ja sääriänsä.

— Jutellaan nyt, — jatkoi Rärä. — Aseta kätesi näkyviin, Pikkukäsi, sillä en usko niitä banaanieni lähettyville. Jos kosketat ainoankaan, avaan kitani, ja saat tutustua hampaisiini.

Pikkukäsi asetti kädet ristiin rinnalle ja piti niitä siinä.

— Kerrohan nyt minulle joku hauska juttu! — sanoi Rärä. Olen kuullut, että osaat monta.

Pikkukäsi kertoili ja Rärä kuunteli. Päivä kävi yhä kuumemmaksi ja Pikkukäsi pyysi, että hän saisi nojautua banaanipinoa vasten. Rärä suostui jalomielisesti siihen, kunhan vaan Pikkukäsi piti koko ajan käsiään rinnallaan.

Viimein kertomus päättyi ja Rärä alkoi haukotella.

— Haluan nyt levätä, — sanoi hän. — Sepä oli hupaisa juttu. Mutta minä en usko kaikkea, mitä sinusta olen kuullut. Varmaan-kaan et tarkoittanut totta sanoessasi, että otat takaisin banaanisi. Olisitpa mieleton, jos yrittäisitkään tehdä niin, Pikkukäsi! Niin-kun näet, ne ovat kaikki tässä näkyvissäni.

— Näen kyllä, valtias, — vastasi Pikkukäsi. Saanko minä nyt lähteä, Rärä?

— Saat kyllä, — vastasi Rärä. — Mutta muistahan astua takaperin! Sellainen on tapa kuninkaan luota poistuttaessa.

— Tiedän sen, — vastasi Pikkukäsi.

Hän nousi ja käveli takaperin, niinkuin Rärä oli käsenyt. Eikä virtahepo nähnyt, että Pikkukäden selkäpuolta peittivät banaanit kiireestä kantapäähän asti. Hänhän näki ainoastaan apinan etupuolen.

Ennätettyään Rärän lähettyviltä kauemmaksi juoksi Pikkukäsi kiireen vilkkaa puuhunsa. Hän keräsi banaanit selästään ja alkoi syödä niitä.

— Tulkaa! — huusi hän naapureilleen. Tulkaa katsomaan, kun Pikkukäsi otti ne pois itse Rärän saapuvilla ollessa.

Kaikki metsän kansa kerääntyi puun ympärille ihmettelemään. Mutta kun virtahepo Rärä kuuli asiasta, hän laski banaaninsa. Ja hän huomasi, että niistä puuttui paljon ja että ainoastaan Pikkukäsi oli voinut ne ottaa.

Rärä suuttui niin, että sai sydänhalvauksen ja kuoli. Silloin Pikkukäsi julistettiin kuninkaaksi hänen sijaansa. Monet, monet vuodet hän hallitsi metsän kansaa oikeutta noudattaen ja kaikkien mieliksi.

Vanha pannu

20

Se oli Mielikki mummin hieno pannu. Se seistä kökötti hänen liedellään päivät pitkät ja laului. Se poreili ilosta ja laului ääneen, varsinkin milloin oli hyvä tuli sen alla ja vesi sisässä kiehui.

Pannu oli ollut Mielikki mummilla vuodesta toiseen. Hän oli ostanut sen nuorena ollessaan. Silloin se oli ollut kirkas ja uusi. Mummi kiilloitti sitä joka päivä. Se kiiksi kuin kulta. Tuhansia kuppeja kahvia hän oli siinä keittänyt. Se oli hyvin onnellinen pannu.

Se tunsu kaikki Mielikki mummin lapset. Vanhin heistä oli ollut Leena, sitten kaksoset Jaakko ja Marja, sen jälkeen Roope — poika, Salli ja viimeinen sylilapsi. Kaikki hekin tunsivat pannun ja pitivät siitä, kun se seiso i liedellä ja ilmoitti kahviajan olevan tulossa.

Mutta sitten, kun lapset olivat kaikki kasvaneet suuriksi ja läheneet eikä majassa asunut enää muita kuin Mielikki mummi yksinään, kohtasi pannua onnettomuus.

Sen pohjaan tuli reikä. Mielikki mummi kaatoi vettä pannuun, mutta yhtä paljon sitä tulvi reiästä ulos.

— Kas tuota! — virkkoi Mielikki mummi ja tarkasteli pannuaan. — Olet kestänyt pitkät ajat. Nyt minun täytyy ostaa uusi, ja sinä pääset lepäämään.

Mummi meni ulos puutarhaan ja viskasi pannun yli aidan. Hän ei sitä enää tarvinnut.

Pannu putosi orjantappurapensaaseen ja solui alas. Viimein se putosi maahan asti ja jäi siihen. Se oli ihmeissään, sillä se ei ollut koskaan ollut muualla kuin keittiössä. Se kaipasi kiehuvaa, poreilevaa vettä. Se ei käsittänyt, mitä sille oli tapahtunut. Missä oli kirkas tuli, kiiltävä hella ja korea pannunhattu?

Pitkän aikaa vanha pannu loikoi orjantappurapensaaseen juurella. Ei kukaan huomannut sitä. Ei kukaan tullut sanomaan: No, pannu,

„Nyt sinä pääset lepäämään.“

kiehautapa kuppi kahvia! Aivan yksinään se sai olla. Se kaipasi niin kovin lämmintä liettä, missä se oli seisonut niin monia vuosia. Jokainen oli sitä rakastanut. Nyt ei kukaan tahtonut tietää siitä mitään. Vanha pannu oli kovin pahoillaan.

Tuli kevät. Aurinko pilkisti läpi orjantappuratiheikön. Silloin hypeli sen lähellä hilpeä leppälintu. Seurana oli hänellä nuori puolisonsa. Hän huomasi vanhan pannun ja lennähti sen lähelle.

— Täällä on soma esine —, visersi hän. — Katsohan, emo, vanha pannu, joka on ollut ihmisten luona!

— Voi! Minä niin mielelläni teen pesäni sellaiseen, mikä on kuulunut ihmisille —, virkkoi emo-leppälintu. — He ovat meidän ystä-

viämme. On niin suloista kasvattaa poikasiansa sellaisessa, jonka he ovat kerran omistaneet.

— Minä olen varttunut liemimaljassa —, sanoi isä-leppälintu pöyhistäen rintaansa.

— Ja minä olen elänyt lapsena vanhassa kastelukannussa —, virkkoi emo siihen. — En tiedä mitään niin sopivaa kuin tämä pannu. Ruvetaan heti pesää tekemään!

Isä-leppälintu hypähti pannun sangalle ja pilkisti sisään. Sitten hän laskeutui pannuun ja tutki sitä tarkkaan.

— Riittävästi tilaa! Riittävästi tilaa! — huusi hän sieltä emolle. — Tule katsomaan!

Ennen pitkää leppälintupari rakensi itsellensä oikein sievän pesän. He löysivät vähän kuivuneita heiniä ja runsaasti lehtiä ja kiskoivat vähän sammalta, jota toivat nokassaan. He asettelivat tuomiaan rakennusaineita sinne, sovittelivat niitä tänne, ja pian oli pannussa lämmin, mukava pesä.

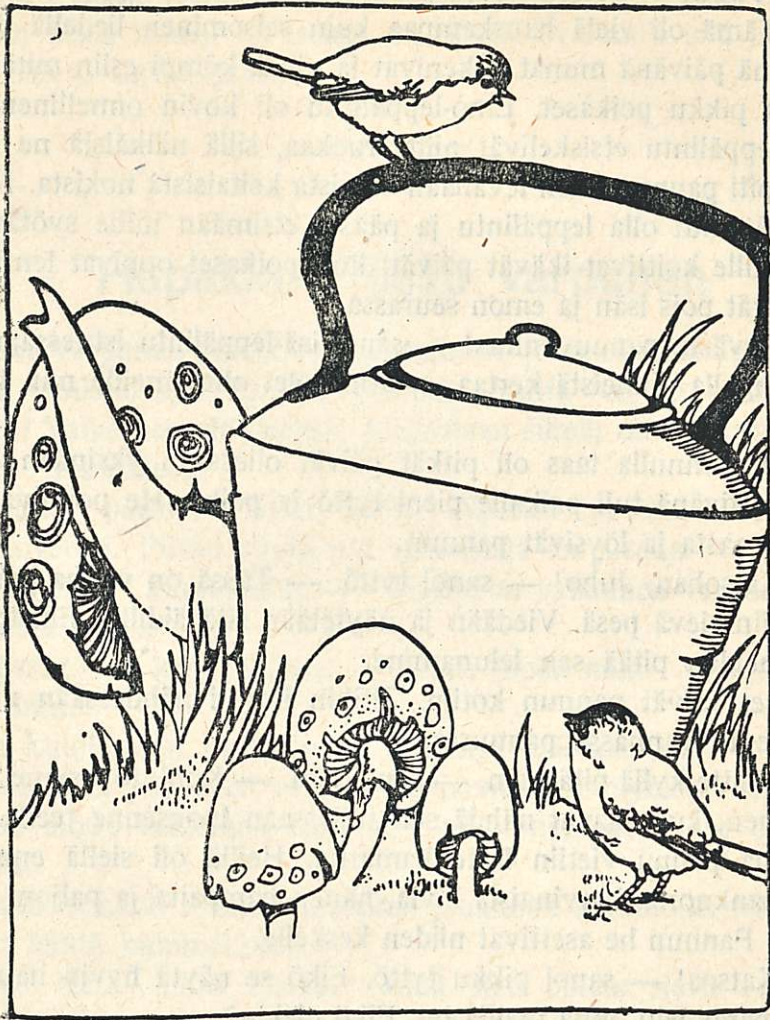
Sitten leppälinnut verhosivat pesän jäniksen ja koiran karvoilla, joita sattuiivat löytämään. Leppälintuemo hääräili pesässä. Hän pyöristi sitä, että se tuli maljan muotoiseksi. Pesän teko oli suoritettu loppuun.

— Olen varma, että ei yhdelläkään koko valtakunnassa ole näin hienoa ja sievää pesää kuin tämä vanha pannu —, sanoi emo-leppälintu ylpeänä.

— Se on miellyttävä ja mukava, — myönsi isä-leppälintu. — Minä pidän tästä vanhasta pannusta.

Kuinka tyytyväinen ja ylpeä vanha pannu olikaan! Kuinka mielellään se olisikaan halunnut taas poreilla ja laulaa niinkuin oli ennenkin tehnyt! Mutta onnellinen se oli kuitenkin. Sitä rakastettiin taasen, ja leppälintujen jalat hyppelivät sen sangalla.

Ja sitten tulivat sievät munat. Niitä oli viisi kellahtavansinistä palleroa ja vierekkäin ne lepäsivät. Emo-leppälintu makaili niiden

„Riittävästi tilaa, tule katsomaan!“

päällä kaikki päivät, isä-leppälintu lauleli ja toi hänelle toukkia ja lieroja. Pannu ei koskaan ennen ollut tuntenut itseänsä niin onnelliseksi. Tämä oli vielä hauskeempaa kuin seisominen liedellä tulella!

Eräänä päivänä munat aukenivat ja niistä kömpi esiin mitä hauskimmat pikku poikaset. Emo-leppälintu oli kovin onnellinen. Hän ja isä-leppälintu etsiskelivät niille ruokaa, sillä nälkäisiä ne olivat. Kovin piti pannu niiden levällään olevista keltaisista nokista. Hänkin olisi halunnut olla leppälintu ja päästä etsimään niille syötävää.

Pannulle koittivat ikävät päivät, kun poikaset oppivat lentämään ja läksivät pois isän ja emon seurassa.

— Hyvästi, pannuvanhus! — sanoi isä-leppälintu istuessaan pannun sangalla viimeistä kertaa. — Sinä olet ollut meille niin hauska koti.

Sitten pannulla taas oli pitkät päivät ollessaan yksinään. Mutta eräänä päivänä tuli paikalle pieni tyttö ja poika. He poimivat kukkia pensaasta ja löysivät pannun.

— Katsohan, Juho! — sanoi tyttö. — Tässä on vanha pannu ja siinä niin sievä pesä. Viedään ja näytetään sitä äidille! Ehkäpä hän sallii meidän pitää sen lelunamme.

Lapset veivät pannun kotiin. Äitikin ilostui nähdessään niin soiman pesän vanhassa pannussa.

— Voitte kyllä pitää sen, — sanoi hän. — Koulutoverinne ihastuvat siihen, kun saavat nähdä sen tullessaan luoksenne teelle.

Vanha pannu vietiin lastenkamariin. Heillä oli siellä ennestään simpukankuoria, harvinaisia kiviä, hauen hampaita ja paljon, paljon muuta. Pannun he asettivat niiden keskelle.

— Katsos! — sanoi pikku tyttö. Eikö se näytä hyvin hauskalta. Se on paras lelu, mitä meillä on. Eikö olekin?

— On kylläkin, vastasi Juho silittäen pannua. Joku on viskannut sen pois, kun se oli mennyt puhki. Mutta nyt se taas on onnellinen, kun me löysimme sen. On niin hauska näyttää sitä ystävillemme.

Taaskin vanha pannu oli onnellinen ja ylpeä. Mielellään se olisi laulanut nytkin. Vieläkin se on lastenkamarissa. Jos joskus osut menemään teelle heidän luoksensa, he näyttävät sinulle sitä ja sen sisässä olevaa sievää pesää.

Hupakko Piisku varpunen

Piisku varpunen putosi kerran sankoon, jossa oli valkoista maalia. Hänen onnistui kyllä kiivetä siitä pois. Mutta voi, minkä näköinen hän oli! Valkoinen ylt'yleensä. Ainoastaan silmät olivat mustat. Hän vilkuili ympärilleen.

Aurinko paistoi. Piisku levitti siipensä ja kuivaili itseään. Väri kovettui. Piisku näytti nyt valkoiselta varpuselta.

“Katsohan!” kuului ääni. — “Tuolla on valkoinen varpunen. Miten hauska otus.”

“Missä?” — kysyi toinen. — “Kas, tuolla noin. Siinäpä oikein sievä lintu.”

Sen kuullessaan Piisku tunsi mielensä iloiseksi. Hän oli hauska ja sievä! Hän pöyhisteli valkeita höyheniään ja röyhisteli rintaansa; hän oli ainoa valkoinen varpunen koko maailmassa, se oli aivan varmaa.

Piisku lennähti toisten varpusten joukkoon kartanolle. Nämä katsoivat häntä kummeksuen.

“Hei! Hei!” huusi Piisku. “Minä olen oikein sievä varpunen, olenhan? Olen ainoa valkoinen varpunen koko maailmassa. Te saatte etsiä minulle siemeniä ja tuoda syötäväkseni parhaat muruset. Minä olen varpusista ensimmäinen.”

Toiset varpuset tottelivat. He eivät olleet koskaan ennen nähneet

valkoista varpusta. Nuo pienet typerät linnut uskoivat kaiken, mitä Piisku sanoi. Ne siis lähtivät etsimään siemeniä, ja pari toi nokas-saatu oikein suuren leivänmurun. Piisku söi kaikki, mitä toiset toi-vat, ja vaati yhä lisää.

“En ymmärrä, miksi en voisi samalla olla kuningaskin¹⁾”, tuumis-keli hän. “Ansaitsen sen kunnian paljon paremmin kuin tavallinen ruskean- ja harmaankirjava varpunen — enkä olekaan pitänyt tuos-ta Piipistä kuninkaana. Hän on aina määrännyt minulle liian paljon töitä. Mieluummin minä puolestani määrään tehtäviä hänelle.”

Piisku kutsui varpuset koolle ja kertoi heille tuumansa.

“Olen valkoinen ja hyvin kaunis”, sanoi hän levitellen valkoisia siipiään. “Enkö olekin paljon parempi kuin tavallinen ruskeanhar-maa, Piipin kaltainen varpunen? Ansaitsen siis päästä kuninkaaksi.”

“Eikö mitä, ei laisinkaan”, vastasi kuningas Piippi. “Minut on valittu varpusten kuninkaaksi sen vuoksi, että olen viisas ja tunnen varisten ja pöllöjen tavat. On mieletöntä tehdä tavallista varpusta kuninkaaksi vain siksi, että hän on väriltään valkoinen.”

“Mutta minä olen vallan verraton; kuulin kahden ihmisen sano-van niin”, tirsкуtti Piisku. “Sinä, Piippi, olet kateellinen, koska olet ruskeanharmaa. Minäkin olin vielä eilen sellainen, mutta olen teh-nyt itseni valkoiseksi. Sinä et voi sitä tehdä.”

“Piippi ei voi tehdä itseänsä valkoiseksi”, sirkuttivat toiset varpu-set keskenään. “Hän ei ole niin taitava kuin Piisku.”

“Jos Piippi voi tehdä itsensä valkoiseksi ennen aamua, saa hän olla edelleen kuninkaana”, lausui viisas varpusvanhus. “Jollei hän siihen kykene, korotamme Piiskun kuninkaaksemme. Kokoontukaa kaikki tänne huomisaamuna, niin päätämme silloin.”

Kaikki varpuset lennähtivät pois; vain Piisku jäi sulkiansa aidalle sukimaan näyttääkseen oikein ylevältä. Hän oli aivan varma siitä,

¹⁾ Tämä tapahtui sellaisessa maassa, missä vielä hallitsi kuningas.

„Voi, minkä näköinen hän oli!“

Oi, kuinka ylpeä hän oli!

ettei Piippi voi muuttautua valkoiseksi, ja että hän itse jo huomenna olisi kuninkaana.

Aamun koittaessa varpuset taas kokoontuivat. Oli suuri melu ja hälinä, kun he kaikki puhuivat yht'aikaa.

“Missä Piippi kuningas on?” kysyi varpusvanhus. “Onko hän tehnyt itsensä valkoiseksi?”

“En ole”, vastasi Piippi astuen esiin. “Ja tahdon ilmoittaa, että en halua enää olla kuninkaananne. Olette hupsuja, kun ei teille kelpaa viisas kuningas. Tehkää vain tuo typerä Piisku kuninkaaksenne, sillä hän on teille omiaan.”

Varpuset suuttuivat Piippiin kuullessaan tuollaista puhetta ja lensivät kurittamaan häntä. Mutta Piippi pakeni läheiseen puuhun. Sitten Piisku astui esiin aivan valkoisena ja toiset julistivat hänet kuninkaaksi. Oi kuinka ylpeä hän oli! Hän lensi aidalle ja istui siinä kaikkien ihailtavana.

Alkoi sataa.

„Petturi, petturi! Emme ota sinua kuninkaaksi!“

Piisku ei osannut arvata, mitä sade häneen vaikutti. Se huuhtoi kaiken valkoisen värin hänen höyhenistään. Hän muuttui taas harmaanruskeaksi toisten häntä töllistellessä. Niin hölmistyneitä he olivat, etteivät huomanneet kissaa, Rosvokääppää, joka vaanien hiipi heidän kimppuunsa.

“Varokaa! Varokaa! — tirsutti Piippi puusta. — Kissa! Kissa! KISSA!”

Silloin kaikki varpuset pyrähtivät lentoon. Rosvokääppä menetti maukkaan aamiaisensa.

Varpuset kääntyivät katsomaan Piiskua. Sen valkoinen väri oli kokonaan kadonnut, Kuinka typerältä hän nyt näyttikään!

Piisku lähti häpeissään pakoan. Mutta toiset ajoivat häntä takaa.

“Petturi! Petturi! Petturi! — kirkuivat he. — Me emme ota sinua kuninkaaksemme. Me asetamme jälleen Piipin kuninkaaksi.”

Mutta Piippi ei halunnut enää olla kuninkaana. Vasta kun toiset

toivat kukin leipämurusen hänelle, hän sentään suostui ottamaan kuninkuuden vastaan.

30 Entä Piisku?

Hän sai tehdä kovaa työtä aamusta iltaan — ja toivoi mielessään, ettei olisi koskaan halunnut päästä kuninkaaksi.

Kana, joka osti lapsillensa kumikengät

Oli kana, joka ei kärsinyt märkiä jalkoja. Hän ei mielellään lähtenyt sateella kävelemään. Jos joskus täytyi tehdä niin, kuivasi hän huolellisesti jalkansa kotiin tullessaan. Sitten hän lämmitti niitä untuvillaan.

— Jos jalat pitää kuivina, ei vilustu, — oli hänen tapansa sanoa.

— Minä neuvon lapsiani aina karttamaan vesilätäköitä.

Hänellä oli haudottavana kaksitoista munaa. Hyvin innokkaasti hän odotti, että saisi nähdä untuvapeitteisten pienokaisten juoksentelevan. Eräänä aamuna ensimmäinen oli haudottu. Oi, kuinka tyytyväinen kana oli! Se kaakatti ilosta katsellessaan, kun pikku poikanen puhkaisi munan kuoren ja kömpi esiin.

Se oli väriltään keltainen ja päästi vikisevän äänen. Kanasta se oli niin hauskaa. Mutta pian kana jätti sen ihailemisen, sillä kaksi muuta munaa rikkoutui, ja hän loi huomionsa uusiin tulokkaisiin.

Seuraavan päivän kuluessa olivat kaikki munat haudotut. Poikasia oli kaikkiaan kaksitoista, kahdeksan keltaista, kaksi mustaa ja kaksi keltaisen- ja mustankirjavaa.

Kana rakasti niitä kaikkia.

— On yksi asia, joka teidän tulee aina muistaa, — sanoi hän niille. — Älkää, lapsukaiset, koskaan kastelko jalkojanne! En minä-

Kanaemo kävi ostamassa kaksitoista paria pikku kumikenkiä.

kään koskaan tee niin. Pysykää poissa lätäköistä, älkääkä menkö ulos sateisella säällä. Jos sen muistatte, tulee teistä terveitä ja voimakkaita. Silloin ette koskaan vilustu.

— Kyllä muistamme, äiti, — sanoivat lapset ja juoksivat lieroja etsimään. Kun tuli sadeilma, he unohtivat, mitä äiti oli sanonut. He menivät lätäkköihin ja rypivät niissä ilakoiden.

— Tulkaa pois! Tulkaa pois! — kaakatti kana. Enkö ole varoittanut teitä kastelemasta jalkojanne? Voi teitä tottelemattomia! Tulkaa pois lätäköstä!

Poikaset eivät totelleet. Ne olivat löytäneet oikein suuren lätäkön. Ilosta huudahtaen ne juoksivat sinne. Ne kahlasivat sen poikki. Ne olivat hyvin märkiä ja ryvettyneitä.

Kanaemon täytyi juosta sateeseen ottamaan heitä kiinni. Hän oli äkeissään. Hän nokkasi kutakin poikasta ja nuhteli.

— Nyt minun täytyy kuivata teidät jokaisen, — torui hän. —

Menkää siipieni suojaan. Nopeaan! Antakaa minun lämmittää teitä, ennenkuin kylmetytte.

32

Poikaset kyykistyivät nuristen hänen allensa. Heillä oli tosiaan ollut oikein hupaista, ennenkuin emo ajoi heidät sisään.

Seuraavanakin päivänä satoi. Jā uskotteko? Nuo pikku lurjukset juoksivat taaskin lätäkköihin ja kastelivat jalkansa likomäriksi.

Kanaemoa suututti. Ajatelkaa! He tekivät niin, vaikka hän oli niin vakavasti varoittanut heitä!

— No, jos he menevät lätäkköihin, täytyy minun ostaa heille kumikengät, — huokasi emo. — Silloin heidän jalkansa pysyvät aina kuivina.

Kanaemo kävi ostamassa kaksitoista paria pieniä, mustia kumikenkiä. Sitten hän kutsui poikaset luoksensa ja koetteli kenkiä heidän jalkaansa.

Mutta untuvapeitteiset pienokaiset eivät laisinkaan pitäneet kumikengistä.

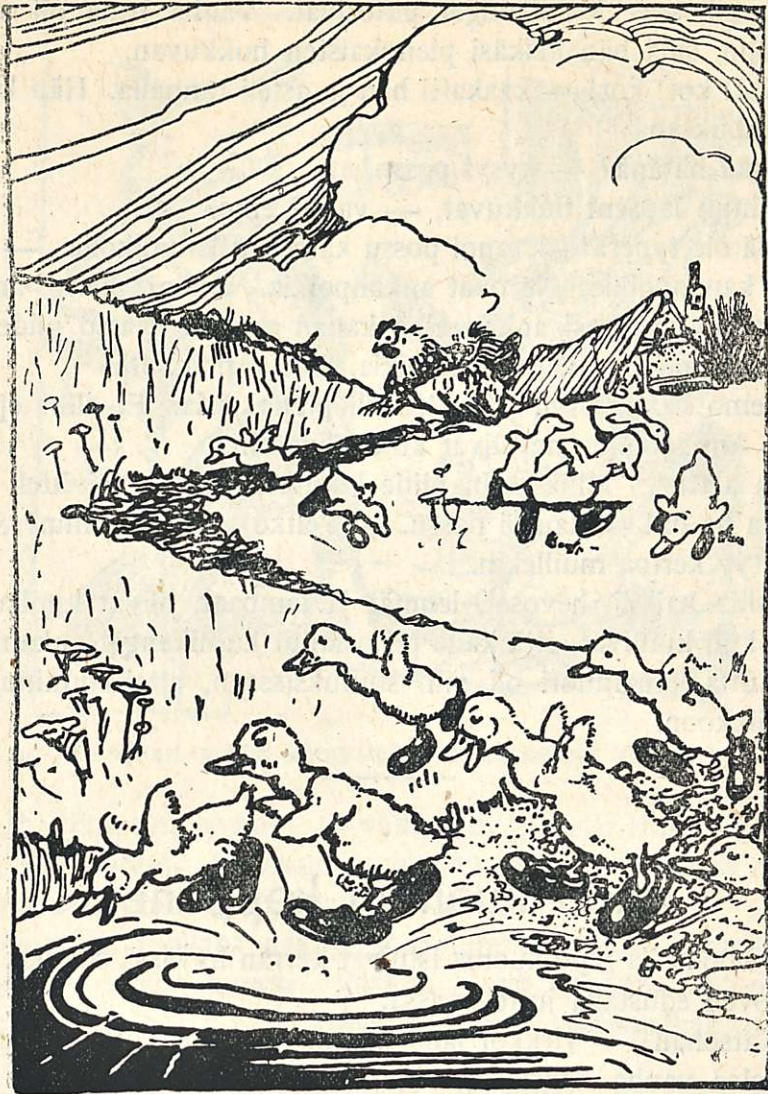
— Me pidämme lätäköistä, äiti, — sanoivat ne. — Minkätähden emme saa leikkiä vedessä?

— Sentähden, että hyvät kanat eivät koskaan tee niin, — vastasi emo. — No niin! Nyt olette kukin saanut kumikengät. Nyt voitte leikkiä sateellakin, jos teitä haluttaa. Jalkanne eivät voi enää kastua.

Ja niin ne kaikki läksivät. Ne juoksivat suoraa päätä suurimpaan lätäkköön! Ja sitten yksi löysi vieläkin suuremman, kauhean suuren lätäkön. Se oli puutarhalammikko, mutta pikku poikanen luuli sitä isoksi lätäköksi. Ja kaikki juoksivat nyt sinne ilakoimaan.

— Tulkaa pois! Tulkaa pois! — kaakatti kana säikähdyksissään. Se on lammikko, syvä lammikko, eikä lätäkkö. Tulkaa pois! Tulkaa pois!

Mutta pikku kanaset juoksivat suoraan veteen ja — katsos kummaa! He osasivat uida. He potkivat jaloillansa ja uiskentelivat iloi-

Pikku kanaset juoksivat suoraan veteen.

sina lammikossa. Kumikengät putosivat. Vanha kana oli mennä tainnoksiin, sillä hän pelkäsi pienokaisten hukkuvan.

— Kot! kot! kot! — kaakatti hän ja asteli rannalla. Hän kohtasi possuvanhuksen.

— Mikä hätänä? — kysyi possu.

— Minun lapseni hukkuvat, — valitti emo.

— Älä ole typerä! — sanoi possu katsellen lammikolle. — Eivät nuo ole kananpoikia. Ne ovat ankanpoikia. Emäntä lieene antanut sinun haudottavaksesi ankan eikä kanan munia. Katso niiden jalvoja ja nokkaa! Ne ovat ankanpoikia. Ole varma siitä!

Kanaemo hämmästyi. Hän katseli pienokaisia. Ei ollut epäilystäkään. Ankanpoikia ne olivat kuin olivatkin.

— Ja ajattele! Minä ostin niille kumikengät, — päivitteli kana.

— Ha ha ha! — nauroi possu. — Teitkö todellakin niin? Se minun täytyy kertoa muillekin.

Ja kohta kaikki, hevoset, lehmät ja lampaat, olivat kuolla nauruunsa, kun kuulivat, että kana oli ostanut kumikengät ankanpoikaisille. Mutta kanamuori oli niin suutuksissaan, ettei muninut kolmeen viikkoon.

Jänö kuoman kepponen

Jänö kuoma ja repo kuoma istuivat kerran hyvässä sovussa jänön majan oven edustalla juttelemassa.

— Katsohan! — virkkoi jänö kuoma viitaten tielle. Tuolla tulla köntystelee vanha kontio kuoma. Kyllä se on koko peto. Lyön vaikka vetoa, että hän on väkevämpi kuin sinä.

— Ihan varmasti, — myönsi repo kuoma. Hän on väkevämpi kuin kukaan meistä. Väkevämpi hukka kuomaakin.

• „Katsohan, tuolla köntystelee vanha kontio kuoma.“

— Ei! siinä sinä erehdyt, — väitti jänö kuoma. Hukka kuoma on paljon väkevämpi. Et osaa aavistaakaan, miten paljon voimakkaampi hukka kuoma on kontio kuomaa!

— No niin, tuollapa näkyy juuri tulevan hukka kuomakin, — virkkoi siihen repo kuoma. Parasta kysyä häneltä, tahtooko hän vetää kissanhäntää kontio kuoman kanssa; sittenpähän nähdään, kumpi on väkevämpi.

Jänö kuoma loikkasi majaansa ja toi sieltä paksun köyden. Sit-ten hän juoksi pihaveräjälle.

— Hoi! — huusi hän hukka kuomalle ja kontio kuomalle, tul-kaa vähän tänne!

— Häh? — mörähti kontio kuoma, joka näytti olevan pahalla tuulella.

— Tahtoisimme pyytää sinua ja hukka kuomaa kissanhännän vetoon nähdäksemme, kumpi teistä on väkevämpi, selitti jänö kuoma näyttäen samalla köysikieppiä.

— No taivaan talikynttilät! — ärähti kontio kuoma kiukuissaan. Etkö tiedä, että olen hukka kuoman kanssa vihoissa? Emme ole vähään aikaan sanoneet edes hyvää päivää toisillemme! Ja luuletko todellakin, että minä sinun iloksesi olen halukas keskeyttämään aamukävelyni kissanhännän vedon vuoksi?

Hukka kuoma ei virkkanut mitään, vaan tavoitti hampaillaan jänö kuomaa, joka loikkasi pois portilta ja oli jo majassaan, ennen kuin kukaan ehti äännätääkään. Häntä ei haluttanut jäädä keskustelemaan hukka kuoman kanssa.

Repo kuoma nauraa hihitti kuin mieletön. Hän seurasi jänö kuomaa tämän asuntoon ja tönäsi häntä kylkeen.

— Hohhohhoh! hohotti hän katketakseen. Enpä olisi ikinä uskonut sinun osaavan liikkua niin liukkaasti! Tiesin, ettet saisi noita kahta keskenään kissanhännän vetoon. Luulet itseäsi ovelammaksi kuin oletkaan, kuoma hyvä! Uskot saavasi jok'ikisen tekemään, mitä heiltä pyydät. Oletpa oikein typerä jänö jussi!

— Älä hätäile! — virkkoi jänö kuoma ylpeästi. Äläkä huoli tyrkkiä minua kylkeen. Sinun kyntesi ovat hieman liian terävät, repo kuomaseni. Jos haluat pysyä ystävänäni, sinun pitää olla varovaisempi.

— Minä vähät sinun ystävydestäsi! — ärähti repo kuoma syök-syen äkkiä jänö kuoman kimppuun, joka nipin napin ehti livah-taa sohvan taakse. Tahdotko sinä, että meistä tulee vihamiehet?

— En suinkaan! — lepytteli jänö kuoma. Älä pane pahaksesi, kuoma! En tarkoittanut pahaa. Olimmepa typeriä, kun rupesimme riitelemään ja toraamaan siitä, kumpi on väkevämpi, hukka kuoma

vai kontio kuoma. Löisin vaikka vetoa, että hukka on voimakkaampi.

— Mutta minä lyön vaikka vetoa, ettei hän ole niin väkevä. Sitä paitsi voin lyödä vaikka vetoa, ettet saa heitä keskenään kissanhännän vetoon nähdäksesi, kumpi on voimakkaampi.

— Ohoh! Luuletko todella, etten minä pysty niin yksinkertaiseen asiaan? No niin, kuoma, minäpä näytän sinulle. Mitä annat minulle, jos saan heidät narratuksi kissanhännän vetoon?

— Tiedäthän kauniin sinisen nenäliinani, josta pidät niin suuresti? — sanoi repo kuoma. Sen keltapilkkuisen? Annan sen sinulle, jos saat heidät kissanhännän vetoon — mutta muista, kuoma, että tahdon itse nähdä heidän kilpailunsa.

— Hyvä on. — Entä mitä minun pitää antaa sinulle, jos häviän vedon?

— Voit tarjota minulle hyvän päivällisen, — vastasi repo kuoma luoden jänö kuomaan niin nälkäisen, merkitsevän katseen, että jänö värisi varpaiden päätä myöten.

Sitten repo kuoma lähti tiehensä, ja jänö kuoma istuutui tuumiin, miten hänen pitäisi menetellä, jotta saisi hukka kuoman vetämään kissanhäntää kontio kuoman kanssa. Viimein hän päättää lähteä oitis puhuttelemaan heitä kumpaakin ja pyytämään mahdollisimman kauniisti, että he suostuisivat kissanhännän vetoon säästääkseen hänet joutumasta repo kuoman suuhun. Hän otti päähänsä parhaan hattunsa, harjasi huolellisesti takkinsa ja lähti kontio kuoman luo.

Kontio kuoma asui talossaan mäen laella. Hän makasi sikeässä unessa, kun jänö kuoma koputti hänen ovelle — kop-kop! kop-kop! Kontio havahtui yht'äkkiä koputukseen ja meni katsomaan, kuka siellä oli.

— Kas vain, jänö kuoma! Mitäs sinä haluat? — mörisi hän.

Jänö kuoma kertoi asiansa, mutta kontio kuoma muljautti häneen vihaisesti.

— Sanon suoraan, etten voi sietää hukka kuomaa, — mörisi hän. Ja minun puolestani repo kuoma syököön sinut kápälineen päiviin. Mene matkaasi!

Hän paukautti suutuksissaan oven kiinni, ja jänö kuoma lähti surullisena tiehensä. Hän laskeutui mäenrinnettä sen juurella virtaavalle joelle saakka. Juuri siellä oli hukka kuoman asunto. Jänö kuoma meni pihaportille ja oli juuri aikeissa ruveta kertomaan hukka kuomalle murheellista asiaansa, kun hän äkkiä pysähtyi ajattelemaan.

— Vaikka saisinkin hukka kuoman taivutetuksi kissanhännän veetoon, siitä ei olisi mitään hyötyä, sillä vanha kontio kuoma ei kylläkään suostu tarttumaan köyden toiseen päähän, siitä olen varma. Ei; täytyy mennä kotiin ajattelemaan jotakin muuta.

Hän palasi kotiin ja istui hievahtamatta paikallaan neljä tuntia ja kaksitoista minuuttia vaivaten päätään keksiäkseen jotakin. Vihdoin hänen kasvoilleen levisi hymy kuonokarvojen päähän asti. Hänen päähänsä oli juolahtanut ovela ajatus!

Jänö kuoma odotti seuraavaan päivään. Myöhään iltapäivällä hän otti ongenvavan olalleen ja kiipesi kunnaalle karhun asunnolle. Hän odotti siihen saakka, kunnes näki kontio kuoman nojaavan pihaporttiinsa nuuskien raikasta iltailmaa. Kontio näytti nyt olevan hyvällä tuulella.

— Hoi, jänö kuoma! — huusi hän huomattessaan tämän. Oletko menossa ongelle?

— Niin olen, — vastasi jänö kuoma pysähtyen samassa. Tiedän, kuoma hyvä, oikein mainion onkipaikan, missä kala syö läpi yön. Saan varmaankin sieltä oikein hyvän saaliin, satamäärin rasvaisia, mainioita kaloja.

„Mainiota“, ihasteli kontio kuoma.

Kontio kuoma alkoi sen kuullessaan lipoa kieltään; hän oli kovin ahne kaloille.

— Voisinko minä tulla mukaan?

— Et mitenkään! — Jänö kuoma pudisti päätään. Pelästyttäisit vain kalat pois, kuoma hyvä. Mutta jos tahdot kaloja, saat niitä niin paljon kuin haluat.

— Se olisi kovin ystävällistä, — virkkoi kontio kuoma naama ilosta säteillen. Tuotko ne minulle tänne kotiin? ... pitkä matka laskeutua joelle saakka ja kiivetä taas tänne takaisin.

— Niinpä kyllä, — myönsi jänö kuoma. Mutta sinun ei tarvitse laskeutua koko matkaa joelle asti raskasta kalakuormaa hakemaan. Sanonpa sinulle jotakin! Olen keksinyt oivan keinon. Katsohan tätä nuoraa! No niin! Sinä otat kiinni sen toisesta päästä, minä vedän toisen pään joenrantaan. Kun sitten olen saanut kunnon apajan, sidon kalavasun nuoran päähän ja nykäisen nuorasta kolme kertaa, jotta tiedät kiskoa sen tänne ylös. Sopiiko niin?

— Mainiosti! — ihasteli kontio kuoma. Siten meiltä säästyy pitkä kiipeäminen edestakaisin. Odotahan hetkinen! Annan sinulle kopan, mihin panet minulle tulevat kalat.

Kontio kuoma toi hirveän ison vasun ja pisti siihen sievän purkillisen tuoretta hunajaa jänö kuoman suureksi iloksi. Tämä antoi kontio kuomalle köyden toisen pään.

— Ehkä varmuuden vuoksi sidot sen ruumiisi ympäri, — tuumi jänö kuoma sitten, sillä voit helposti nukahtaa siihen mennessä kun minä nykäisen merkiksi, että voi hinata kopan ylös kaloiheen pävineen.

Kontio kuoma satoi köyden vyötäisilleen, minkä jälkeen jänö kuoma loikki rinnettä alas köyden toinen pää mukanaan. Hän piilotti ongenväpansa pensaaseen ja lähti sitten hukka kuoman asunnolle iloisesti vihellellen.

Hukka kuoma pisti päänsä ulos oviaukosta.

„Jospa minä lähden mukaan“, sanoi hukka kuoma.

— Mihin sinä olet menossa näin myöhään illalla?

— Kotkia pyydystämään. Olen löytänyt uuden, mainion pyyntipaikan. Niitä on muutamia tuolla kukkulan laella, ja uskon varmasti, että minulla on ennen aamunkoittoa kymmenkunta lihavaa, komeaa lintua ansoissani.

— Jospa minä lähden mukaan? — tuumi hukka kuoma.

— Ei! Ei mitenkään, sinä peloittelisit linnut pois. Mutta minäpä tiedän! Jos haluat, annan sinulle pari, kolme kappaletta. Luulen, että saan niitä enemmän kuin voin itse käyttää, enkä soisi niiden jäävän pilaantumaan.

— Sepä mainiota! — ihasteli hukka kuoma. Tahtoisitko tuoda ne minulle tänne? Minun ei silloin tarvitsisi kiivetä kukkulan laelle asti niitä hakemaan. Ymmärräthän?

— Niinpä kyllä, — tuumi jänö kuoma. Mutta minunkaan ei tarvitse tulla tuomaan sinun osuuttasi tänne ja kiivetä sitten takaisin mäelle omiani hakemaan. Kuulehan, kuoma, nyt johtui mieleen mukava tuuma! Katsohan! Ota tämän köyden päästä kiinni! Minä vedän sen toisen pään mukaanani mäelle ja köyden puolisenkymmentä lintua siihen kiinni sinun varallesi, heti kun olen saanut niitä tarpeeksi monta. Sitten nykäisen nuorasta kolme kertaa, niin että tiedät vetää ne vuorelta tänne asuntoosi. Sopiiko niin?

— Tuo oli hyvä tuuma, — myönsi hukka kuoma. Aion mennä kohta levolle, niin että kiedon nuoran vyötäisilleni siltä varalta, että ehtisin nukahtaa, ennen kuin sinä nykäiset. Silloin herään nykäisyysi ja vedän linnut tänne.

— Toivon saavani ne auringonnousun aikoihin, — selitti jänö kuoma. Tavallisesti linnut käyvät uusiin ansoihini juuri auringon noustessa. No niin, näkemiin, hukka kuoma!

— Kuule, odotahan hetkinen! Minulla on tuolla vajassa puoli säkillistä porkkanoita. Saat ne, jos haluat.

— Kiitoksia paljon! — kiitteli jänö kuoma. Hän meni vajaan ja otti porkkanasäkin selkäänsä. Sitten hän kiivetä kompuroi mäen rinnettä. Matkan varrella hän tapasi kotka kuoman ja pyysi tätä pitämään hänen puolestaan silmällä nuoraa ja varomaan, ettei se päässyt mitenkään sotkeutumaan. Hän etsi pensaasta onkivapansa ja karhu kuoman antaman kopan, jossa oli hunajapurkki, ja lähti sitten taivaltamaan kotiinsa nopeasti kuin nenäkkäin närhi.

Juuri vähää ennen auringonnousua hän koputti repo kuoman ovelle.

— Herää, repo kuoma, ja tule katsomaan kontio kuoman ja hukka kuoman kissanhännän vetoa, jotta saat nähdä, kumpi on väkevempi!

— Mene tiehesi siitä hulluttelemasta! — tiuskaisi repo kuoma äkäisesti.

— En minä hulluttele, — väitti jänö kuoma jyskyttäen yhä oveen peläten, että repo kuoma paneutuisi uudelleen maata. Tule pois, kuoma, minä olen järjestänyt kaikki valmiiksi; sinun täytyy tulla katsomaan! Mutta ota samalla sininen nenäliinasi mukaan, sillä se on jo melkein kuin minun omani.

Repo kuoma kohosi istualleen vuoteessaan höristäen korviaan. Sitten hän hyppäsi vuoteestaan, puki ylleen ja pisti sinisen nenäliinan taskuunsa.

— Muistat kai, mitä sinun on annettava minulle, jollei kissanhännän vedosta tule mitään? — sanoi hän uhkaavasti jänö kuomalle tultuaan ulos. — En oikein usko sinua. Miten ihmeessä kukaan uskaltaisi tähän vuorokauden aikaan mennä herättämään hukka ja kontio kuoman ja vielä kissanhännän vetoon! Varmaankin aiot vetää minua nenästä, mutta tunnet sen kyllä nahoissasi, jos sinulla on sellaista mielessä.

Lähde nyt vain mukaan! — kehoitti jänö kuoma kärsimättömänä. “Minä kerroin heille, että nykäisen nuorasta kolme kertaa auringonnousun aikaan, jolloin he molemmat rupeavat heti kiskomaan sitä kaikin voimin, kontio kuoma mäen laella, hukka kuoma mäen alla. Joudu nyt, tai muuten emme ehdi perille auringonnousuksi!”

Jänö kuoma vei repo kuoman paikalle, jossa kotka kuoma vartioi köyden keskipaikkaa mäenrinteen puolimatassa. Köysi lojui höllällä maassa, sillä ei kontio eikä hukka kuomakaan ollut vielä herännyt.

— Kontio kuoma on sitonut köyden toisen pään vyötäistensä ympärille, hukka kuoma toisen, — selitti jänö kuoma. Nyt minä nykäisen köydestä kolme kertaa; se on heille merkinä, että on ruvettava vetämään.

Jänö kuoma astui köyden ääreen ja tempaisi siitä kovasti kolme kertaa. Kontio kuoma ja hukka kuoma heräsivät oitis, ja kumpikin juoksi ulos pihaportilleen alkaen kiskoa kaikin voimin. Repo kuoma

saattoi nähdä heidät molemmat siitä paikasta, mihin hän oli istunut ja voitte uskoa, että hän oli kelpo lailla hämmästynyt!

Kontio kuoman ja hukka kuoman vetäessä köysi pian kiristyi, ja tuntiessaan niin kovaa vastusta he alkoivat kiskoa oikein har-tiavoimin. He olivat molemmat perin voimakkaita otuksia ja niin tasaväkiset, ettei kumpikaan jaksanut kiskoa toista pihaportista ulos.

— Ähäh! Kylläpä ne kotkat ovatkin lihavia ja raskaita! ähki hukka kuoma hikoillen ankarasti.

No taiwaan talikynttilät! Kylläpä jänö kuoma onkin pistänyt ison kalavasun köyden päähän! — huohotti kontio kuoma puuskuttaen kuin veturi.

Jänö kuomalle, repo kuomalle ja kotka kuomalle oli siinä katso-mista kerrakseen!

Kun kontio kuoma ja hukka kuoma eivät saaneet vedetyksi vesi-suussa ahnehtimaansa saalista luokseen, jonka he luulivat olevan köyden toisessa päässä, he alkoivat kulkea pitkin köyttä sen keski-paikkaa kohti siirtäen aina vuoroin kädensä toisen eteen saadakseen haluamansa kalat ja linnut haltuunsa. Sillä tavoin he lopulta yhdyt-tivät toisensa. Kuinka he raivostuivatkaan nähdessään toisensa kis-komassa köyden toisesta päästä! Kumpikin veti ja kiskoi voimiensa takaa, kumpikaan ei aikonut hellittää.

— Mihin sinä olet vienyt minun kalani? — mörähti kontio kuoma kiukuissaan.

— Entä mihin sinä olet pannut minun lintuni? — ulvahti hukka kuoma kahta raivokkaammin.

Kumpikaan ei huomannut jänö, repo ja kotka kuomaa, jotka vähän matkan päässä katselivat heitä läkähtymäisillään nauruun. Äkkiä riitapukarit hellittivät köydestä ja karkasivat toistensa kimp-puun. Läiskis, mäiskis! He leipivät toisiaan korville, kieriskelivät

maassa lyödä läjähdytellen ja mukiloiden toisiaan sokeassa vimmasaan.

Mutta tapeltuaan tarpeekseen he lopulta huomasivat, että jänö kuoma oli taas vetänyt heitä kelpo lailla nenästä, niin kuin vain vanha, ovela pitkäkorva osaa. Ja kun repo kuoma tunnusteli taskuaan, hän huomasi sinisen nenäliinansa menneen sen pitkän tien!

Kun repo kuoma tämän tapauksen jälkeen ensi kerran tapasi jänö kuoman, tämä juuri kiersi liinaa ylpeästi kaulaansa.

Hoi, repo kuoma! — huusi jänö kuoma. — Katso, miten hienon uuden kaulaliinan minä olen saanut!

Ja samassa hän lähti livistämään minkä kypälistä lähti.

Pupi kani

Oli kerran kani, jonka nimi oli Pupi. Hän oli hyvin turhamainen. Hän toivoi, että kaikki olisivat katselleet ja ihailleet häntä. Hänen viiksensä olivat pitkät, hänen korvansa suuret ja hänen turkkinsa tuuhea. Mutta ainoa, mistä hän ei pitänyt, oli hänen häntänsä.

Se oli vain karvainen töpö niinkuin muillakin kaneilla. Pupi halusi suurta häntää, sellaista kuin Töyhtö oravalla tai Pitkähäntä kissalla.

Oli kauheata, kun oli sellainen töpöhäntä, jota ei kukaan huomannut!

Ollessaan kerran ulkona metsässä hän löysi sopivanpituisen valkean hännän. Se oli kuulunut lelukissalle, minkä pieni poika oli ottanut mukaansa metsään. Häntä oli tarttunut orjantappurapensasaan ja pudonnut. Poika jätti sen sinne.

Pupi otti hännän ja katseli sitä. Se oli juuri sellainen häntä, mil-

laista hän oli toivonut. Hän päätti viedä sen kotiinsa, koettaa ja katsoa, miltä se näytti. Pupi viipelti kotiinsa. Kun hän oli päässyt sinne, satoi hän valkean hännän omansa jatkoksi ja katseli olkansa yli uutta häntäänsä.

“Mainiota!” huudahti hän. “Minähän näytän verrattomalta. Tosiaankin! Pidän tämän omanani ja esiinnyn aina se kaunistuksenani. Ei kukaan tiedä, että se ei ole omani. Minua ihailaan ja kadehdi-taan. Olen ainoa pitkähäntäinen kani.”

Hän pysyi muutamia päiviä kotonaan. Kun ystävät tulivat kat-somaan, miten asiat olivat, pisti hän päänsä ovesta ja sanoi:

“Kasvatan itselleni pitkää häntää. Olen kuullut, että sellainen on nyt muodissa. Nyt se on vasta puolikasvuinen. Kun se on kasvanut valmiiksi, tulen ulos näyttämään itseäni.”

Toiset kanit olivat kovin kummissaan. He kyselivät toisiltansa, oliko kukaan ennen kuullut pitkähäntäisestä kanista. Mutta ei ku-kaan ollut kuullut sellaisesta. He tulivat siihen päätökseen, että Pupi narrasi heitä. He odottivat, milloin Pupi taas tulisi leikkimään hei-dän kanssansa.

Seitsemäntenä päivänä Pupi tuli ulos. Hän oli sitonut lelukissan hännän lujasti töpöönsä, niin että se näytti omalta. Kun hän vitkaan laahusteli näkyviin, huudahtivat toiset ihmeissään.

“Totta tosiaan! Hän on kasvattanut itsellensä pitkän hännän. Onpa tosiaan! Tulkaa jokainen katsomaan! Pupilla on pitkä häntä!”

Eivät yksin kanit tulleet katsomaan, vaan ketut ja kärpät, varpu-set ja rastaat, siilit ja myyrätkin saapuivat. Kettujen ja kärppiien ei kuitenkaan sallittu tulla liian lähelle, sillä kanit vihasivat heitä. He saivat lähetä vain sen verran, että saattoivat nähdä ihmeellisen pit-kän hännän.

Kuinka ylpeä Pupi olikaan! Hän loikki sinne ja tänne, näytteli pitkää häntäänsä ja oli kovin hyvillään ihmettely- ja kadehtimis-huudahteluista.

„Oi, hän on kasvattanut hännän itselleen!”

“Miten sinä sen sait?” kysyivät toiset kanit. “Neuvo meille, niin me teemme samoin!”

Pupi kyllä tiesi, että he eivät voineet saada sellaista häntää. Se oli ainoa saatavissa oleva. Mutta eihän hänen sopinut ilmaista sitä toisille! Hän katseli alas ja näytti hyvin miettiväiseltä.

“Kyllä te jokainen voitte kasvattaa itsellenne tällaisen”, sanoi hän viimein. “Istukaa koloissanne ja ajatelkaa vain häntäänne. Seitsemän päivän päästä teillä on yhtä pitkä häntä kuin minullakin.”

No niin. Yksinkertaiset kanit uskoivat häntä. Jokainen meni koloonsa ja istui siellä seitsemän päivää ajatellen ainoastaan häntäänsä. Voi pettymystä! Kun he tulivat ulos, oli heidän häntänsä yhtä lyhyt kuin ennenkin. He olivat vallan toivottomia.

“Olette tyhmiä raukkoja”, sanoi Pupi hivellen viiksiänsä. “Minä olen teitä kaikkia ymmärtäväisempi. Minkä tähden ette siis tee minua kuninkaaksenne? Onhan teille kunniaksi saada kuninkaaksenne pitkähäntäinen kani”.

Moni kani ei pitänyt Pupista, koska hän oli turhamainen. Mutta kun Pupi kerran oli päättänyt tulla kuninkaaksi, niin lopulta toiset suostuivat asettamaan hänet päämieheksensä.

Kaikki läksivät Tuulimäelle pitämään tärkeätä kokoustaan. He istuivat piirissä Pupin ympärillä vanhimman kanin seurassa.

“Hyvät ystävät”, sanoi vanhin. “Olemme kokoontuneet tänään päättämään, teemmekö Pupista itsellemme kuninkaan vai emme. Hän on ainoa pitkähäntäinen kani yhdyskunnassamme. Olemme jokainen koettaneet kasvattaa samanlaista häntää itsellemme kuin hänelläkin on, mutta emme ole osanneet. Se todistaa, että hän on ymmärtäväisin meistä. Korotammeko hänet kuninkaaksemme?”

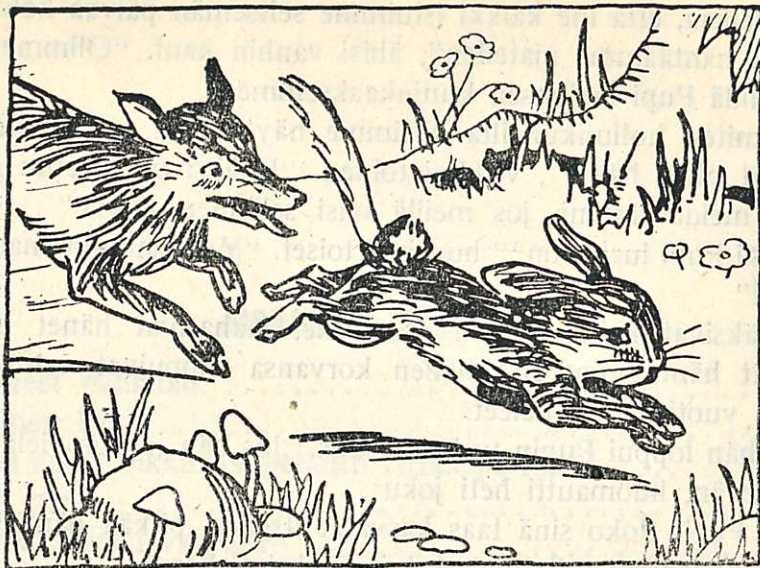
Mutta ennen kuin toiset ennättivät vastata, tuli punainen kettu loikkien pitkin askelin. Hän oli vainunnut kaukaa kanit ja tuli katsomaan, voisiko siepata niistä jonkin päivälliseksensä. Kanit näkivät hänen tulevan, ottivat säikähtäen jalat alleen ja pötkivät pakoon.

Pupikin läksi pakoon. Hänen pitkä häntänsä laahasi maata, mutta ei Pupilla ollut aikaa sitä ajatella. Ainoa, mikä hänen mieleensä johdettiin, oli turvallinen pesäkolo. Kunpa vain ennättäisi sinne, ennen kuin kettu saa kiinni!

Kettu läksi ajamaan Pupia takaa, sillä tämä oli lihavampi kuin toiset eikä jaksanut juosta yhtä kovasti.

Toiset kanit olivat ennättäneet turvallisiin koloihinsa. Sieltä ne katselivat Pupin ja ketun kilpajuoksua. Kettu läheni lähenemistänsä ja oli jo aivan Pupin kintereillä. Viimein se kaappasi kiinni Pupin pitkästä hännästä.

“Voi voi! Nyt se sai Pupin kiinni!” huudahtivat toiset.

Kettu läksi ajamaan Pupia takaa.

Mutta siteenä ollut rihma katkesi. Onneksi! Pupi juoksi vapaana. Kettu jäi hämmästyksissään seisomaan häntä suussa.

“Mitä kummaa!” huudahtivat toiset kanit. — Pupillahan on kaksi häntää, lyhyt ja pitkä. Katsokaa! Hänellä on nyt töpöhäntä niinkuin meilläkin.”

Suin päin syöksyi Pupi koloonsa. Kuului mäiskäys: hän oli turvassa. Sykkivin sydämin hän nyt istui siellä. Kuinka iloinen hän olikaan, kun pitkä häntä oli ollut vain keinotekoinen!

Kettu pureskeli suuhunsa jäänyttä irtohäntää ja sylkäisi sen sitten pois. Suutuksissaan hän läksi matkaansa.

Kun kettua ei enää ollut näkyvässä, tulivat kanit koloistansa häntää tutkimaan. Pian he huomasivat, että se olikin vain lelukissan häntä. Kuinka äkeissään he olivatkaan!

“Ajatelkaa, että me kaikki istuimme seitsemän päivää koloissamme vain häntämme ajatellen”, ähisi vanhin kani. “Olimmepa vähällä tehdä Pupi lurjuksen kuninkaaksemme.”

“Ja miten hullunkurisilta olisimme näyttäneet, jos meille olisi kasvanut pitkä häntä”, virkkoi toinen. “Lisäksi olisi ketun helppo siepata meidät kiinni, jos meillä olisi sellainen häntä.”

“Missä Pupi lurjus on?” huusivat toiset. “Mennään antamaan sille selkään!”

He läksivät kaikki Pupin asunnolle, laahasivat hänet ulos ja pieksivät häntä niin, että hänen korvansa riippuivat veltoina ja silmistä vuotivat kyneleet.

Ja tähän loppui Pupin turhamaisuus. Jos hän joskus vielä näytti ylvästelevän, huomautti heti joku:

“No, Pupi! Joko sinä taas kasvatat itsellesi pitkää häntää?”

Ja Pupi lehahti tulipunaiseksi ja juoksi tiehensä.

SISÄLLYSLUETTELO:

Hävinneet pähkinät	3
Itsepäinen käki	8
Kuinka apina Pikkukäsi petkutti virtahepo Rärän	16
Vanha pannu	20
Hupakko Piisku varpunen	25
Kana, joka osti kumikengät lapsilleen	30
Jänö Kuoman kepponen	34
Pupi Kani	45

maailman historiaa ja kultuuria. Tämä on ensimmäinen osa neliosaisesta sarjasta, joka käsittelee maailman historiaa ja kultuuria. Sarja on tarkoitettu kaikille, jotka ovat kiinnostuneita maailman historiaa ja kultuuria.

Ensimmäinen osa käsittelee maailman historiaa ja kultuuria. Tämä on ensimmäinen osa neliosaisesta sarjasta, joka käsittelee maailman historiaa ja kultuuria. Sarja on tarkoitettu kaikille, jotka ovat kiinnostuneita maailman historiaa ja kultuuria.

7	.....
8	.....
10	.....
20	.....
25	.....
30	.....
34	.....
45	.....

Hinta 75 kop.

СКАЗКИ О ЖИВОТНЫХ (Сборник)

**Государственное Издательство „К И Р Ъ Я“
Ленинград
1 9 8 5**

Neuvosto-Kajala
Eläinsatija

HYK KANSALLISKIRJASTOKOELMA

110 000 0290

